

ПРАВДА ЧИ ВИГАДКА?

ЗАВДАННЯ ВІД ЛАПУНІ

Підпиши твердження за наведеним зразком.

1. Вигадка Їжак охоче харчується ягодами, яблуками, грибами, насінням рослин.	7. _____ Їжаки живуть не більше 8–10 років.
2. Правда Їжак не носить корм до гнізда для малечі.	8. _____ Їжак ніколи не робить запасів на зиму.
3. _____ Справжні вороги їжака: борсук, тхір та пугач.	9. _____ Тікаючи від небезпеки, їжак згортається в клубок і котиться.
4. _____ У їжака поганий зір, зате дуже добрий слух і нюх.	10. _____ Укус змії у мордочку, ногу або животик може бути смертельним для їжака.
5. _____ Улюблена їжа їжака – миші.	11. _____ Їжачата народжуються без голок.
6. _____ Їжак зовсім не боїться зміїної отрути.	12. _____ Нюх у їжака є визначальний під час пошуку здобичі

Передплатний індекс 89454

Головний редактор:

Дарія Біда, тел.:(032) 236-71-23,
e-mail: dabida@mis.lviv.ua

Заступник головного редактора:

Світлана Вольська,
e-mail: svitlana300@gmail.com
Дизайн і верстка Марина Шутурма

Підписано до друку 04.04.13,
формат 60x84/8.

Друк офсетний. Наклад 12 000 прим.
Адреса редакції: 79038, м. Львів,
а/с 9838. Надруковано в друкарні
ТОВ „Видавничий дім „УКРПОЛ“.

Юний зоолог

(твое ім'я та прізвище)

№15/2013

КОЛО СОНЦЮЧОК

НАУКОВО-ПОПУЛЯРНА ТЕМАТИЧНА ПРИРОДНИЧА ГАЗЕТА ДЛЯ РОЗУМНИКІВ І РОЗУМНИЦЬ

ПРАВДА ЧИ ВИГАДКА

ПРО ЇЖАКА

Хто не знає їжака? Маленький, сірий, колючий...

Однак, судячи з великої кількості безглузких вигадок про його спосіб життя, не така це вже й проста тваринка!

З книжки в книжку, з листівки на плакат кочує образ запасливого їжачка з рум'яним яблуком на спині. Ніхто цього не бачив у природі, але всі впевнені, що їжачок запасує на зиму яблука, груші та гриби.

Відкриємо таємницю: їжаки не роблять запасів, тому що вони... сплять солодким сном із листопада до квітня. Так само як ведмеді, борсуки, жаби та змії. А уві сні потихеньку витрачають підшкірний жир, накопичений аж ніяк не на яблуках. Адже їжак – тварина комахоїдна. Рослинну їжу (варену картоплю, рис, груші, сливи, горіхи, насіннячко) вимушені їсти ті їжаки, яких утримують у неволі. Бідненькі!

В Україні мешкає їжак білочеревий. Улюбленими місцями його проживання є листяні ліси з густим підліском і зарості чагарників, городи, парки та живоплоти.

Наталія Черемних

ЗАВДАННЯ ВІД РОЗУМНИКА

Поясни походження англійської назви їжачка (*hedgehog*), що дослівно перекладається „веприк живоплітний“.

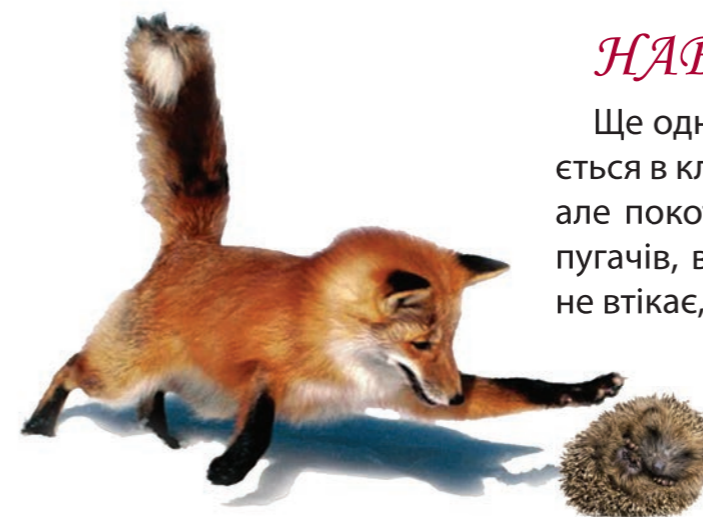
Їжак білочеревий

ОДИНОКИЙ ВОЇН

Їжаки – це тварини-одинаки. Вдень вони сплять у гнізді, а з настанням сутінок їжак неспішно обходить свою територію, обнюхуючи все довкола. Ніс в цей час у нього дуже вологий, а тому чутливий. Саме нюх у їжака визначальний під час пошуку здобичі. Друге знаряддя на полюванні – слух. Найменше значення має зір. Він досить слабкий, та й не дивно: у їжака нічний спосіб життя. Голки у їжака не лише для захисту, але й для нападу. Їх у їжака приблизно 16 тисяч! Отже, гострі голки, чудовий слух і нюх – і перед вами ідеальний воїн.

НАВІЩО ЇЖАКУ ТОЛКИ?

Ще одна легенда: втікаючи від небезпеки, їжак згортається в клубок і котиться. Згорнутися в клубок їжак може, але покотитися – ні. Від своїх ворогів (борсуків, тхорів, пугачів, великих сов, яструбів, лисиць) їжачок зазвичай не втікає, а завмирає, згорнувшись у клубок.

СКІЛЬКИ ЖИВУТЬ ЇЖАКИ?

Визначити вік їжака досить важко. Тому є легенда, що він живе дуже довго. Насправді їжаки живуть до 8–10 років (зазвичай 2–4 роки). На жаль, половина їх гине в перший рік життя.

Небезпеки підстерігають і дорослого їжака. Тисячі їжаків щорічно гинуть під колесами автомобілів. Засліплений автомобільними фарами, їжак поводить себе так, як завжди у випадку небезпеки: завмирає і звертається в клубок. Тільки хороша реакція водія може його врятувати. А ще їжаки гинуть від отрутохімікатів, які використовують люди.

ДОЩОВІ ЧЕРВ'ЯКИ – НАЙСМАЧНІШІ!

Їжак їсть жуків, черв'яків та слимаків, жаб, ящірок, пташині яйця, мишей. Їжак багато п'є. Знаходить краплини розлитої води або роси, вміло хлеще воду з посуду.

Ви думаєте, що їжак – чудовий мишолов? А от і ні: миші не основна його їжа. Зате він ласує осами і бджолами, не боячись укусів. Але укуси змії в мордочку, ногу або животик може бути смертельним для їжака. Втім, на змії їжак полює рідко, надаючи перевагу дощовим черв'якам.

ЦІКАВІ ФАКТИ ПРО ЇЖАКА

- Під шкірою їжака є міцні м'язи. Скорочуючи їх, їжак скручується в клубок.
- Частота дихання їжака в активному стані – 40–50 подихів на хвилину, під час сплячки – 6–8; температура тіла 34 °С, а під час сплячки лише 2 °С.
- Основне заняття їжака після зимової сплячки – пошуки їжі. У цей час він ненаситний.

• Їжачата народжуються сліпі, з яскраво-рожевою шкірою без голок. М'які голки з'являються через кілька годин після народження.

• Їжак вухатий занесений до Червоної книги України зі статусом „зникаючий”. В Україні цих їжаків не більше кількох десятків особин – на Луганщині і Донеччині.

Їжак вухатий

